

skabt klarhed over, hvorledes den nødvendige undtagelsesbestemmelse fra GATTs mestbegunstigelsesklausul skal tilvejebringes. Eftersom GATT-behandlingen vil være den sidste drøftelse i et internationalt forum, hvor de lande, der ikke får tilgodeset deres interesser, kan true med at fremkalde et sammenbrud eller i hvert fald skabe vanskeligheder for arrangementets ikrafttræden, kan forelæggelsen for GATTs Kontraherende Parter meget vel skabe komplikationer.

Finansministeriet er af den opfattelse, at det af lovgivningstekniske og administrative grunde må anses for hensigtsmæssigt allerede nu at få etableret den nødvendige hjemmel i toldloven for iværksættelse af et toldpræferencearrangement, såfremt et sådant skal sættes i kraft den 1. januar 1972 eller tidligere. Det er udenrigsministeriets skøn, at de udestående problemer vil blive afklaret, således at de øvrige industrilande vil være rede til at sætte deres toldpræferencearrangementer i kraft senest den 1. januar 1972. I alt fald tør man ikke udelukke dette. Under disse omstændigheder vil det være nødvendigt at tilvejebringe lovhjemmel ved et ændringsforslag til lovforslaget til toldlov.

B. Bemærkninger til de nye bestemmelser.

Den nødvendige hjemmel i toldloven for at indrømme toldpræferencer for varer fra udviklingslande må, allerede fordi ikrafttrædelsestidspunktet for et sådant arrangement er usikkert, udformes som en bemyndigelse for finansministeren. Under hensyn til præferencearrangementets politiske karakter er det endvidere foreslået, at finansministeren skal have tilslutning af folketingets toldudvalg til udformningen af de væsentligste elementer i systemet. De væsentligste elementer er det vareområde, der skal være omfattet af adgangen til toldpræferencer, kredsen af begunstigede lande, toldnedsættelsens størrelse for de enkelte varer, begrænsninger af kvantitativ eller værdimæssig art for den toldbegunstigede import og oprindelsesreglerne.

Toldbegunstigelserne er, som det er udtalt i bestemmelsens stk. 1, tiltænkt varer med oprindelse i udviklingslande, d. v. s. varer, der enten er fuldt ud fremstillet eller har gennemgået en tilstrækkelig bearbejdning i

et udviklingsland. Ved tilstrækkelig bearbejdning kan enten forstås, at der ved varens fremstilling højst er medgået en vis nærmere fastsat procentdel af fremmede materialer, eller at varen er resultat af en vis nærmere bestemt fremstillingsproces, som har fundet sted i et udviklingsland. Der foregår for tiden forhandlinger i OECD med henblik på at få etableret visse fælles elementer i de oprindelsesregler, som industrilandene skal etablere til brug for præferencesystemet.

I henhold til bemyndigelsen i stk. 2 vil finansministeren med tilslutning af folketingets toldudvalg ikke blot kunne sætte præferencesystemet i kraft og foretage sådanne ændringer af generel karakter heri, som der måtte være behov for, men også foretage sådanne begrænsninger, suspensioner eller ophævelser i toldbegunstigelserne, som i konkrete tilfælde for enkelte varer eller varegrupper måtte anses nødvendige for at modvirke, at dansk erhvervsliv og beskæftigelse trues af den toldbegunstigede import.

Det skal herved bemærkes, at den nødvendige sikkerhedsmekanisme mod markedsforstyrrende import allerede delvis findes i lov om valutaforhold m. v., ifølge hvilken handelsministeren som hovedregel efter at have opnået folketingets valutaudvalgs tilslutning midlertidigt kan overføre varer til bunden liste bl. a. som følge af, at dansk erhvervsliv måtte blive udsat for urimelige konkurrencevilkår.

Af hensyn til toldpræferencesagens udenrigs- og erhvervspolitiske aspekter er det endelig forudsat, at finansministeren forud for forelæggelse for folketingets toldudvalg drøfter bemyndigelsens anvendelse med udenrigsministeren og de berørte erhvervsministre.

Bemyndigelsen i stk. 2 vil give fornøden hjemmel til etablering af et toldpræferencesystem til fordel for udviklingslande, som det af De europæiske Fællesskaber påtænkte.

Ved de i stk. 2 nævnte kontrolforanstaltninger, der kan fastsættes af finansministeren, tænkes først og fremmest på udformningen af de oprindescertifikater, der er nødvendige for preferencesystemets virke, men også på bestemmelser om angivelse, straf for urigtig angivelse m. m.

Gennemførelsen af toldpræferencearran-